

الرشاد

س ۶ ۱ ۳۰ ۳ ۱

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته لقی مجموعه اسلامیہ در اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ح . اشرف اربیب

ایده بیلیر. ایران و مراکش بوقاعده اجتماعی به تبیت ایتمه دیلر. ارادات فردیه لر چار پشدی، افراد ملت یک دیگرینه قارشی چیقدی، هر کس کندی فکر و آمانده اصرار و عناد ایتدی؛ ایشته بالنتیجه استقلالیت و موجودیت ملیه لرینی غایب ایتدیلر.

کندیمیزی آلداتیمه لم: بزده عینی تهلمکه قارشیسینده یز. بونی هر بر عثمانلو، هر بر مسلمان کورمه ایدر، آکلامه لیدر. صایمش اولدیغمز طریق فلاکت انکیزده بر آزدها ایلری کیدرسه ک امین اولام که خاک پاک وطنی معاذالله دشمن ایاقلری ایله چیکشمنش کوره جکز. بزکندی کندمزله اوغراشیرکن ذاتاً عصرلردن بری معدومیتیمیزی کندیلری ایچون بر هدف، بر آمال ایدمنش، عثمانلورک براقه جقلری خرابه لر اوزرنده کندی سعادت و سطوتلرینی تأسیس ایتک هوسی ایله یاشایان دشمنلرک اوزریمزه آتیلا جقلرنده اصلا شک و شبهه ایتیمه لم. شمدی به قدر شو دشمنلری حرب حاضرین استفاده ایله اوزریمزه آتیلیمق جسارتیدن محروم ایتدیرن عثمانلور ایچنده دوام ایتمکه اولان اتحاد و اتفاق ایدی. اکر معاذالله بوندن صوکره آرامزه صوقولمش اولان عدم امتزاج و اتفاق کسب شدت ایدرسه، اکر اردوی عثمانیده کی تردد و تزلزل دوام ایدرسه مذکور دشمنلرک وطن عثمانی به تجاوز ایده جکلرینه امین اولام.

بزم یکی تشکل ایتش اولان هیئت وکلادن و مجلس مبعوثاندن یکانه تمیائمز، یکانه استرحاماتمز کندی وضعیتلری، اعمال و حرکاتی ایله ملته بر نمونه، بر تمثال، بر رهبر اتحاد و اتفاق اوله لیدر. هیچ بر فرقه شخصی احتراصات و تمایلاتنه میدان ویرمیه رک بتون دقت و وقتلرینی یالکز مملکتی دوجار بولندیفی مشکلاتدن استخلاص جهته عطف و صرف ایتسونلر. بو کون فرقه لردن، تمایلات شخصیهدن زیاده احتیاجمز مملکتی دوشونمکدر. اونوتیمه لم که جمله من بلا استثنا غایت وخیم بر تهلمکه قارشیسینده یز. اونوتیمه لم که تهلمکه نک عهده مزه وضع ایده جکی مسئولیت غایت آغیر و بیوکدر.

مسئله یالکز عثمانلوقله علاقه دار دکلدرد. بتون اسلامیته ده حاویدر. معاذاه بومملکتک باشنه بر فلاکت کلیرسه بتون اسلامیتی محو و نابود عد ایتک جائز اولاجقدر. آرتق عالم اسلامیتک، کلمه طیبه نک ملجاء و مأوایی بر یوزندن قالمش دیمکدر. بویله وخیم و عظیم بر مسئله قارشیسینده فرقه و شخصی احتراصات ایله اوغراشق حقیقتاً کوچوکلک اولور؛ وقار، تمکین، حیثیت و شرف اسلامییه ایله غیر متاسب اولور. درخاطر ایده لم که کچیرمکده اولدیغمز بحرانلردن ماتلر کندیلرینی یالکز بر فداکاری عمومی، بر اتحاد و اتفاق تامه واسطه سی ایله استخلاص ایده بیلیمشلدرد. بالعکس بو کبی فداکارلقره، اتحاد و اتفاقه عدم استعداد ابراز ایتش اولانلر محروم و نابود اولمشلدرد. ذاتاً خلیفه مسلمین و بناء علیه عالم اسلامیتک حفظ و مدافعه سی وظیفه سی ایله مکلف بولنان ذات ملک سمات شوخا و اوضاعی تقدیر بیوزمشلدرد. صدر اعظم پاشا حضرتلرینه خطاباً اصدار بیورمش

اولدقلری فرمان عالیلرنده بالخاصه: «افکار عمومیه نک تسکین و حضوری» لزومی اوزرنده اصرار ایتمشلدرد. خلیفه مسلمینک شو امر و اراده لرینه اتباعاً هیت وکلا و مجلس مبعوثانک د. شو حقیقتلری تقدیر ایده جکلرینه قویاً امینز. فرقه و تفرقه احتراصانلرخی دشمنه و تهلمکه به قارشی اولسون اونوته لم، یکدیگریمزه صاریله لم، اساس و روح دینز اولان اتحاد و اتفاقه رعایت ایده لم. بومناسبتله هم وطن و دولتی قورتارمش، هم ده کندیمز ایچون آتیده اوزون اوزادی به مناقشات و محاصماتده بولنمق اوزره عصرلر قازانمش اولورز. نفسمزه، حرصلیمزه بو آن تاریخی ده غالب کلیرسه ک آتیده آنلرک انکشافی ایچون واسع بر میدان حاضرلامش اولورز. اکر تفرقه و اختلافده بر ذوق، بر حظ طویارسه ق بیله موقت بر زمان ایچون تفرقه و اختلاف فدن وازکیم. والا دشمن بی امان کلیر، نه اتحادجی، نه استلاجی، نه حریت، نه ده استبداد طرفداری قویار و او وقت اختلاف و تفرقه ایچون بر ساحه بیله بولیمز. عثمانلور شوخالی کوزلری ایله کورمک ایستلرسه زنجیر اسارته گرفتار اولمش اولان مثلاً قفقاسیه ده، ایرانده کی دین قرداشلرینی زیارت ایتسونلر. بو کون بو ملعوب و منفور اختلافات نتیجه سی اوله رق ایرانه مسلط اولمش اولان روس قزاقری هم حریت پرورلری، هم استبداد طرفدارانی بلا استثنا، یاقوب کسیدورلر، کیمسه به افتراق و اختلاف ایچون بیله فرصت ویرمیلرلر. عجبا بوقدر تجارب تاریخیه بزم ایچون بردرس عبرت و انتباه تشکیل ایتیمه جکمی؟

احمد آغایف

حیات اقوام اسلامیه

روسیه مسلمانلری

روسیه دن الهاله یازیلیور:

روس جغرافیونلک قولنجه روسیه، شرقنده کونش طلوع ایله یکی آنده غربنده کیجه اولیور دینله جک قدر واسعه در. ولادیوستوق ایله فنلاندیا سواحل ارسه سنده کی مسافه کره مصغه اوزرنده، بو مدعی تأیید ایدور؛ کره ارضک یدی ده برنی اشغال ایدن روسیه ممالک واسعه سنده روس مناجنه نظراً مختلف الاجناس ملل واقوام موجوددر.

۸۱ قدر تعداد اولنان بوجنسلردن منقرض، فیلی منقطع اولقی درجه سینه کلش اولان قوم «هاپوط» قومیدر. شمدی بوقومدن روسلر اره سنده انجق برقاج خانه قالمشدر. مرکز فعالیتی تفلیس شهرنده بولنان «انجمن فن» بوقومک متکلم اولدینی لغتی السنه متداوله ایله بوالسنه نک شعباتدن اولان هیچ برلهجه و شیوه ده بولامیور. سنایه «دیفنو»، خدایه «مفقو» بابایه «تریفقو» دیدکاری اکلاشیلان بو بر آووج ملنک لغاتی هنوز تتبع اولنه مدینی ایچون هانکی عرق بشره منسوب اولدنلری بللی دکلدرد. خلاصه کلام بوقدر مختلف الاجناس انوای زیر اداره سنده بولندبرمقده اولان روسیه ده مسلمانلر روسلردن صکره عدداً ایکنجی درجه ده کلور. روسلر (مالوروس - ولیقوروس) «بیوک و کوچک روس» لر داخل اولدینی حالده ۶۰ - ۷۰

« تخمین ایندیکمیدن وعسکرلک اسالاس انقیاد وانتظام ومقام خلافت
« وسلطنته ارتباط تام دیمک اولدیفنک وبوصفتی حائر بولسانلرک سیاساتی
« برطرفه برافرق بالکیز اسالارندن آله جقلری امری حرفیاً اجرا ونفسلری
« خاک پاک وطیک محافظه سنه تخصیص وفدا ایله مکلف بولندقلرندن بونک عکسنه
« حرکت ملت ومملکتته اهانت اوله جفنک وحقی بویولده حاث اولان نظامرات
« نتیجه سیله درکه مترقب فرصت اولان دشمنک دون کیچه پای تحت سلطنت
« سنیه مزک قیوسنه قدر کلهرک فرجه یاب دخول اولغه چالیشمی مهم برغونه
« عبرت اولدیفنک بتون عسا کر شاهانه مزه نشرینی واشبو اراده مزی پای
« تختمزده بولنان قطعات عسکریه من مواجهه سنده بالذات قرائت ایلمنی حریه
« ناظری وکیلته امر ایتدم . » ۶ تموز : ۱۳۲۸

محمد رشاد

صورت خط هما یوره . — بازار ابرتنی کونی مراسم مخصوصه ایله
باب عالیده قرائت اولوان خط هایون صورتی در :

« وزیر معالی سیرم غازی احمد مختار پاشا . سعید پاشا کوقوع استعفا سی
« جهتیله مسند صدارت اهلیت وکفایتکزه بناء عهدده روتکزه احاله
« ومقام مشیخت اسلامیه جمال الدین افندی عهدده استیبالته تفویض اولمشدر .
« قانون اساسینک یکر می یدنجی ماده سی موجبنجه هیئت جدیدده وکلانک
« انتخاب وعرضنی اراده وبعض عملرده ، خصوصیه آرناوودلقده عدم
« خشنودییه وحدوث مشکلاته وشکایاته بادی اولان ، ماملاتک هیئت
« وکلانجه همان تحقیقیله ، بغیر قانون معدلت احوالک ازاله سنه وتأمین افکار
« عمومیه خادم اوله جق تدابیر قانونیه ک اتخاذه و مملکت مزک سلامتی
« ومعناً وماده حصول ترقیاتی قانون اساسی احکامنه ولوازم مشروطیتیه
« فوق العاده رعایتیه متوقف اولدیفندن هیئت جدیدده وکلانک بوبابده دخی
« مساعی حمتمندانه سنه انظار ایدرم . جناب حق حسن توفیقاته مظهر
« بیورسون آمین فی ۷ شعبان سنه ۱۳۳۰ فی ۹ تموز سنه ۱۳۲۸ »

محمد رشاد

یکی قابله لیستہ سی . — صدارته : احمد مختار پاشا ، مشیخته :
جمال الدین افندی ، شورای دولته : کامل ، عدلیه : حسین حلمی ،
داخلیه : فرید ، حربیه : ناظم ، مالیه : ضیا ، بحریه : محمود مختار ،
اوقافه : محمد فوزی ، نافعیه : داماد شریف ، زراعت ومعادن : رشید
پاشا لر ، معارفه : مستشار سعید بک ، خارجیه : نورادونکیان افندی
حضراتی .

عثمانی — ایتالیا محاربه سی :

آئیده کی معلومات دارالجهادده کی اسلام قوماندانلرینک اشغاری اوزرینه
حربیه نظارتندن عثمانی آژانسنه تبلیغ ایدلمشدر :

طرابلس غرب :

۲۸ هزیرانه . — حزیرانک یکر می سکزنده بر آلا ی پیاده بر بطاریه
طوب وعرب سواریلرندن مرکب بردشمن قطعه سی بوکشدن جنوب استقامتنده
ایرله رلرک بونوه ده کی قوت منزله محاربه ونتیجه ده فرار صورتیه استحقاملرینه
النجایتمش وآفشامه قدر قره دن مجاهدین اوزرینه طوب آتشی دوام ایلشدر .
۱ تموز . — تموزک برنده خردن اول دشمنک سید سعیددن برلوا
ایله خروج وسفائن حربیه سیله قره دن متزایداً طوبجی بطاریه لرینک آتشی
حمایه سنده ساحلده کی سید علی استقامتیه ایرلیلیه رلرک محل مذکور ی اشغال
ایتدی . طرفزدن مقابل تعرضلر اجرا ایدلدی ، بو محاربه ده خیلی تلفاتی وارددر .
برجوق ایتالیان تفنکی مصادره اولندی . مجاهدینک شهدا ومجروحی مقداری
هوز معلوم اولوب ایکی طوبجی نفری مجروح اولمشدر .

هنان قلعہ :

۵-۶ تموز . — حربیه نظارتندن استخبارات قلمنه وارد اولمشدر :

میلون ومسلمانلرده ۲۰ - ۲۵ میلون راده سنده در . شو نقطه نظرندن
بوکون روسیه ده بولنان مسلمانلر نفس روس عنصرینه نسبتاً ایکنجی
درجه ده در .

روسیه ده مسلمانلرک بولندی برایات ، برقضا یوقدر ، مرکز حکومت
عد اولنان پترسبورخ ایله موسقواده مقیم مسلمانلرک عددی کوندن کونه تزیاد
ایتمکده در . جنوبه طوغری کیتدکجه هر شهر وقصبه ده برر اسلام محله سی وارددر .
باشلوجه مسلمانلر ترکستان ، سبریا ، وسطی روسیه ایله لهستان قدیم
طرفلرنده ، جنوباً قریم ، شمالی قفقاسیه ایله ، طاغستان ، ماورای قفقاسیه ده
همکون ومتوطنلرلر .

روسلر قرالیجه قاترینه نک زمانندن بری روسیه مسلمانلرینی باشلوجه ایکی
قسمه ایره رق بولردن برینه برمدته قدر (عمری) دیکرینه (علی) مذهب
عنوائی وبرمشلردر .

خیر وشرینی تمیزایتمک کی قوه میزدن محروم اولیان مسلمانلرکندیلمرینه
ویریلان عنوان وسائرہ فی اصلا نظر دقت واعتباره آلیوب کافه سنک نقطه
نظری وحدت اسلامیه ورباطه لریده کلا طیبه توحید اولوب بولر حبل متین
کی دین مبین اسلامه صارلشلردر . وفرصت دوشدکجه روسلره بونی ایمادن
خالی قالرلر .

بوکون روسیه مسلمانلری هیئت مجموعه لرله کندیلمرینی « محمدی » بیایرلر .
مذاهب وآداب وآیین دینیہ لرینی جوامع شریفه ده ایفا ایلرلر . مع مایه سنی ،
شیعی دیه باشلوجه ایکی قسمه منقسم اولوب بوقسملرده اولکیسی حنفی ، شافعی
اونه کیسی ده - حنفی ، امامی ، شیخی وبابی کی فرقه لر ی میویدر . سنی
مذهبی اکثریتی ، شیعی اقلیتی تشکیل ایدر .

ملیتلرینه کلنجه ، بلااستثنا کانه سی ترکدر . بولر ترکمن ، چغتای ، تاتار ،
نوغای وآذربایجان لسانلریله متکلم اولوب بولسانلر ایسه اساساً ترکیه نک برر
لهجه لریدر .

بخارا وخیوه امارت وخانلنی احوال معلومه لرله روسیه نک نفوذ واداره
سیاسیه سی التنده بولندقلری نظراعتباره النجه روسیه مسلمانلری نفس روس
عنصرینک نصفی راده سنده اولور .

شیون

دولت علیه :

بیاننامه هما یوره . — جمعه وجمعه ابرتنی کونلری قطعات عسکریه
ضابطان مواجهه سنده ایراد وبالعوم عسا کر شاهانه یه تبلیغ ایدیلن بیاننامه
حضرت پادشاهی در :
« عسکر

« هیئت وکلانک استعما سنه مبنی قاعده مشروطیتیه توفیقاً مجلس اعیان
« ومبعوثان ریئلرینک ملاحظاتی ده استماع ایتسکن صکره لوندره ده کی
« سفیر کبیر من توفیق پاشای مسند صدارته دعوت ایلشدم . هیئت جدیدده
« وکلانک امور ومصالح دولته تجربه کار وتعاملیه مستقل بالرأی وهردرلو
« تأثیرات خصوصیه دن آزاده ذواتدن تشکیلی نزدیده مطلوب وملتزمدر .
« حال بوکه دونکی کون بعض ضابطان نامه اوله رق قانون اساسی احکامنه
« وهرکک رعایتله مکلف اولدینی حقوق مقدسه خلافت وسلطنته قارشی
« بعض مطالب وقوعه کلشدر .

« حقوق صریحه سلطنته وباشنده قوماندان اعظم صفتیه بن
« بولندیق اردونک احکامنه عین ایله مجبور اطاعت اولدینی قانون اساسییه
« منافی برطلب در میان ایدر بک اردوی شاهانه ایچنده بر فرد عسکرک
« وجودینه قائل اولدینم حالده عددینک بی شبهه پک قلیل اولمی لازمکن برزمره
« نامه وقوعه کلش اولان مراجعتیه اشتراک ایدنلرک بعض سوء تفهیمات
« سائقه سیله وظیفه عسکریه لرینی بر آن ایچون اونوتمش بولنانلردن اوله جفنی